

Szerző

Hely

Cím Felsültem...

Idő "1912"

Forrás: Pesti napló

Személy

Bp.

1912 XI/18

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Felsültem...

Budapesten most a községi választások előkészületei folynak, s ezeket az előkészületeket, — öszintén megvallom, — én, e sorok írója éppen olyan bünös közönnyel és nemtörődomséggel nézem, mint velem együtt ezer más polgártársam, akiknek pedig szintén nem lehet közönyös, kik fogják dolgait intézni a városházán. De bünös és könnyelmű vagyok, — ismétlem, — s ámbár tudom, mit kellene tennem, mégsem teszem. Sőt még azokat a szép, tüzes beszédeket sem olvasom el, amiktől most hangosak a kerületek, meg a különböző klubok és párthelyiségek. Nem akarom, — mondom, — de ma reggel, igazán véletlenül, amint ránézek egy újságra, a községi választások című cikkből egyszerre csak a szemembe ugrik egy mondat. Olyan szép volt, hogy ide írom:

„Ez az, — azt mondja, — amiért keresztre kellett feszíteni azt az embert, aki nyíltan megmondta azt, amit ma milliók és milliók vallanak.“

Ez tetszett nekem, miután a cikket végigszaladó szemem ilyen szavakon akadt meg, mint teszem azt: koldusok, . . . a hatalmasok . . . félrevezetett szegények . . . alapostolok . . . gazdagok....

Na, — mondom magamnak, — valami új forma és új ötlet lesz ebben a beszédben. Valaki itt a sok vámszedőről, irástudóról és farizeusról példálózgatik szép metaforákban, akik sarcolják és nyomoritják a szegényeket. Ez a valaki aztán védelmet ígér a hatalmasok ellen, odadörgi neki azokat a szavakat, amik miatt a gonosz hatalmasok örök ellensége, a kufárokat ostorozó, a hamis profétákat leálcázó Krisztust „keresztre kellett feszíteni az ő nyíltságáért.“ Hát, — elmélkedek magamban, — van benne valami. A fővárosi

állapotok hasonlatosak a hajdani Jeruzsálem ügyeihez. Itt is sok a kufár, sok a vámszedő, az adószedő, itt is „vakoknak világtalanok a vezérek“, szóval olyan téma, amiből ügyes, szép, költői hasonlatokkal teli beszédet lehetne csinálni. Például — gondolom, mert szónok nem vagyok, — elmélkedni arról, hogy a mi urunk Jézus Krisztusnak mennyi dolga lenne itt miközöttünk.

Miután pedig így elgondoltam ezt a beszédet, hozzá is fogtam elolvasni.

Az első meglepetésem az volt, hogy Polónyi mondata volt az, amely úgy megtetszett nekem. A beszéd olvasása közben aztán még több meglepetés várt rám. Mindenekelőtt kiderült, hogy milyen naiv ábrándozó is vagyok én! Mert nem Jézusról beszélt Polónyi, s nem Jézus volt az, aki az igazságért megfeszítették. Dehogy is. Hanem Polónyit feszítették meg. Még pedig a sasok. És még hozzá azért a nyílt beszédeért, aminek „igazságait milliók és milliók hirdetik, vallják.“

Igy van! Aztán kiderült az is, hogy Polónyi nem a szegények, az elnyomottak védelmét hirdeti beszédében az alapostolok és farizeusok ellen. Dehogy! Ő a zsidókat szidja beszédében „a beözönlött idegeneket“, akik ellen „a keresztyénséget kell megvédeni“, mert ő „nem tűrheti a keresztyének üldözését“.

Szóval, antiszemita heccelődés lett abból a beszédből, amelytől én krisztusi igazságokat vártam. Az lett belőle, hogy ki kell buktatni a városházáról a zsidókat és helyettük Polónyit kell megválasztani.

Igy felsültem én! De azért kárát nem valloam, sőt megerősödtem abbeli hitemben, hogy nem kell, nem szabad és nem izléses beleavatkozni a város- atya-választásokba. Mert ott nem az én, nem a polgárság, nem a város érdekei a döntők, hanem az antiszemita hecces és a felekezeti gyűlölködés.

Igy csinálódik Pesten a közügy és így dől el a közérdek! Ezért is megy itt minden olyan szép rendjével.